GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek **Nᵉʳ. 102.** 1. Września 1828.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

C. K. Rząd krajowy ogłosił następujące Uwiadomienia.

I. Dnia 14. Maja r. b. na jarmarku w Stanisławowie rozdano następującym osobom nagrody, za przychów najpiękniejszych źrzebców i klaczek po stadnikach skarbowych i za przychów najpiękniejszego bydła rogatego prawnie przeznaczone, jako to: 1) za najpiękniejsze źrzebce: Prokopowi Ilkowi, poddanemu z Krzywotuł, Stefanowi Sawczekowi, z Ubrynowa górnego i Iwanowi Kulimirzowi z Tłumacza, każdemu po 20 dukatów w złocie; 2) za najpiękniejsze klaczki: Jakóbowi Jakowiczowi, poddanemu z Oknian, Iwanowi Stefankowemu i Hryniowi Stefankowemu z Podpieczar, Michałowi Bojarowi i Teodorowi Dyrkaczowi z Jamnicy, nakoniec Wincentemu Jasławskiemu z Maryjampola, każdemu po 6 dukatów w złocie; 3) za najpiękniejsze byki: Olexie Fedykowemu z Pasieczny, Fedoremu Bqrykiewiczowi z Jezupola i Iwanowi Kalinowi z Pobercza, każdemu po 12 ZR. w M. K.; nakoniec 4) za najpiękniejsze krowy Zacharkowi Strużowi i Fedoremu Zubalowi z Pasieczny, Michałowi Lastowickiemu z Tyśmienicy i Danielowi Wytiukowi z Kosmacza, każdemu po 8 ZR. M.K.

II. Za najpiękniejsze źrzebce i najpiękniejsze klaczki po stadnikach skarbowych, tudzież za przychów najpiękniejszego bydła rogatego, rozdano nagrody d. 2. Czerwca 1828 na jarmarku w Wadowicach osobom następującym: 1) za najpiękniejsze źrzebce: Maciejowi Pawłowskiemu, poddanemu z Mieśca, Janowi Rawisowi poddanemu z Zygodowic i Stanisławowi Pisekowi z Sosnowic, każdemu po 20 dukatów w złocie; 2) za najpiękniejsze klaczki Wincentemu Krupie, poddanemu z Wadowic, Tomaszowi Rochali poddanemu z Wieprzca i Wojciechowi Wolczykowi poddanemu z Brzezinki, każdemu po 6 duk. w złocie; 3) za najpiękniejsze krowy: Janowi Owczarzowi i Antoniemu Adamaszkowi, poddanym z Bestwina, Katarzynie Zwińczayce poddańce z Radoczy, Janowi Nayhurowi i Józefowi Zacie, poddanym z Inwaldu, każdemu po 8 ZR. w M. K.

III. Przy rozdawaniu nagród za przychów najpiękniejszych koni i bydła, d. 9. Czerwca r. b. w Kałuszu przedsięwziętem, otrzymały takowe nagrody następujące osoby: 1) za najpiękniejsze źrzebce: Wasyl Fedor, poddany z Stratyna małego, Państwa kameralnego Doliny; Filip Kram, kolonista z Nowego Kałusza, Państwa kameralnego Kałuskiego i Jan Fuhr, kolonista z Bolechowa, każdy po 20 duk. w złocie; 2) za najpiękniejsze klaczki: Mikołaj Sawczyn z Rachina, Państwa kameralnego Doliny, Jakób Maties, kolonista z Nowistki, Filip Herby ze wsi i Państwa Doliby, Krystyjan Ruker, kolonista z Ugartstala, Fryderyk Haas, kolonista z Landstreu i Marcin Jaciow z Pugła, Państwa Kałuskiego, każdy po 6 dukatów w złocie; 3) za najpiękniejsze byki: Daniel Koch, kolonista z Landstreu, Państwa Kałuskiego, Piotr Bojkowicz mieszczanin z Kałusza i Jan Kubała z Paraszczyna, Państwa Perekoskiego, każdy po 12 ZR. M. K.; za najpiękniejsze krowy: Maryja Hames, kolonistka z Nowego Kasza, Grzegorz Cegliński, mieszczanin z Kałusza, Henryk Schneider, kolonista z Nowego Kałusza, Mikołaj Warwaryk z Dobrowian, Państwa Kałuskiego, Michał Kogut z Nowicy, Państwa Kałuskiego i Jan Wilhelm, kolonista z Nowego Kałusza, każdy po 8 ZR. M. K.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ameryka.

Dziennik *Times* donosi: Podług wiadomości odebranych z Kartageny przez Nowy-York, sprawiły tam wielką trwogę zaszłe rozruchy. Zgromadzenie zostało rozwiązane, ponieważ 25 Deputowanych nie chciało dalej należeć do obrad. W tém rzeczy położeniu sądzą, że wojsko ogłosi Boliwara dyktatorem i domagać się będzie, aby objął stér rządu z nieograniczoną władzą. Wojskowi zdają się chcieć utrzymywać ten środek, który mało może doznać oporu. Utrzymują, że taka zmiana rządu lepsza jest nad niedogodności połączone ze źle zaprowadzonym systematem «

(G. W.)

Zjednoczone Stany Ameryki północnéj.

List z Filadelfii z d. 6. Lipca donosi: Dzienniki Filadelfii i Baltimore zawierają obszerne opisania narodowego święta obchodzonego w d. 4. t. m. ku pamiątce oświadczenia niepodległości w

d. 4. Lipca 1776. W obudwóch miastach obrano ten dzień do założenia pomników, mających jego pamiątkę przyszłym pokoleniom zachować i tym sposobem wielkie wspomnienia przeszłości z nadzieją przyszłości połączyć. Byłoto uroczyste założenie już wielokrotnie namienionego kanału Ohio i Chesapear, i kolei żelaznych Baltimerskich, przeznaczonych do połączenia zachodnich prowincyj po za górami Allegheni ze wschodniemi Państwami.

W Washingtonie sam Prezydent Zjednoczonych Stanów, w towarzystwie najwyższych urzędników i ciała dyplomatycznego i w obecności tysiąca widzów ujął za rydel i rozpoczął to dzieło, zaś w Baltimore P. Carrol, ostatni z tych, którzy podpisali oświadczenie niepodległości, starzec 90 lat mający, położył kamień węgielny. — Obadwa dzieła, rozciągające się na przestrzeni 340 Angielskich mil i mające prrzerznąć potrojny łańcuch gór Allegheniňskich, należą do wielkich przedsięwzięć naszego wieku. (*G. W.*)

Portugalija.

Gazeta nadworna Lizbońska z d. 29. Lipca umieściła w swojej części urzędowéj następującej wyrok Ministerstwa spraw zewnętrznych:

Ponieważ Brazylija jest Państwem zupełnie od Portugalii niezawisłem, i ztąd znajduje się w kategorii Państw obcych, przeto uznaję za dobre rozkazać, aby opłata poczty od listów pochodzących z Państwa rzeczonego, miasto przeznaczonej przepisami *Alvara* z d. 20. Stycznia 1798, względem listów z Brazylii, począwszy od dnia dzisiejszego taka sama pobierana była jako wyrok z d. 12. Czerwca 1825 na listy z innych krajów obcych morzem nadchodzących stanowi. Wice-Hrabia Santarem, Minister spraw zewnętrznych, i Jeneralny Dyrektor poczt ma się do niniejszego rozporządzenia stosować i takowe wykonać.

W Pałacu Ajuda, d. 19. Lipca 1828.

Z podpisem Królewskiem.

Wspomniona Gazeta Nadworna umieściła daléj następujące rozporządzenie:

»Królewska Junta handlu, rolnictwa fabryk i żeglugi Królestwa, i krajów do niego należących otrzymała pod dniem dzisiejszym następujące obwieszczenie: JW. Panie! Król Pan nasz rozkazał, oznajmić król. Juncie handlu, fabryk i żeglugi, dla zawiadomienia otém publiczności, iż Monarcha rozkazał, aby przystań Funchal na wyspie Medura, blokowana została podług ustaw praw narodów od okrętów wojennych, które także posłane będą, dla przywidzenia do skutku scisłéj blokady.

JW. Pan zawiadomisz o tém Juntę.

W Pałacu Ajuda d. 26. Lipca 1828.

(Podp.) José Antonio d'Oliveira Leite de Barros.

Oczém publiczność zostaje zawiadomioną.

W Lizbonie d. 28. Lipca 1828.

Pod. José Acurcio de Ics Neves.

(G.W.)

Wielka Brytanija i Irlandyja.

Wicekról Irlandyi Margr. Anglesea miał w w d. 2. Sierpnia długą rozmowę z P. Danielem O'Connel, o treści której różne biegały pogłoski. Dziennik Dubliński *Evaning-Mail* z d. 4. Sierpnia pisze w téj mierze: »Podczas rozmowy, którą przeszłéj Soboty miał P. O'Connel z Lordem Anglesea, Lord Namiestnik miał okazać chęć do przedugodnych punktów traktatu z P. O'Connellem ku utrzymaniu publicznéj spokojności, przyczém naturalnie przyjęto za zasadę obostronne korzyści. P. O'Connel miał zrobić projekt, iż wszystka broń, którą mają na teraz związkowi i inne nieprawne towarzystwa będzie rządowi wydana, pod warunkiem, że Oranżyści, to jest, protestańcka policyja (*Yeomanry*) zostanie niezwłocznie rozbrojoną. Nie przypisujemy sobie prawa zgadywania tajemnic rządu, i dla tego nie jesteśmy w stanie powiedzieć, czyli wspomnione podania są prawdziwe lub nie.

Jednakże następująca okoliczność zdaje się téj powieści nadawać prawdopodobieństwo. We dwa dni po naradzeniu się rozkazał Wice-Król, aby sporządzony był spis wszystkich korpusów *Yeomanry* znajdujących się w Anglii, z wyrażeniem ilości, własności i stanu broni, tudzież imion, mieszkań i charakteru (religii nie przepisano) tychże, w których ręku broń się znajduje. Jaki jest zamiar przekonania się o stanie broni, nie zależy nam na tém tego dochodzić. Może dzieje się to, aby być przygotowanym na wypadek powstania — a może, aby namieniony projekt O'Connella istotnie przywieść do skutku.

Sir Hudson Lowe, dawniéj Gubernator na wyspie Helenie, a teraz Pod-Gubernator na wyspie Cejlon, powrócił do Anglii.

Kuryjer z d. 9. Sierpnia donosi: »Dzisiéj rano odebrano depesze od naszéj eskadry na morzu środziemném, mianowicie od Sir Edwarda Kodrington, od Sir Fr. Adam z Korfu, datowane pod d. 21. Lipca i od naszego Posła na król. Francuzkim Dworze Lorda Stuart de Rothsaj. Daléj nadeszły depesze od naszego Gubernatora na wyspie Cejlon, Sir E. Barnes. Sir F. Adam donosi rzecz ważną, iż Ibrahim Pasza okazał gotowość opuszczenia Morei, jeżli będzie miał sposób przewiezienia wojsk swoich do Alexandryi.

Podług wiadomości z Alexandryi dochodzących do d. 21. Czerwca, znajdujący się tamże poddani Angielscy nie doznawali dotąd najmniejszej przykrości, chociaż tak Pasza, jakoteż wszyscy mieszkańcy Alexandryi wiedzieli, iż jest zamiar blokowania przystani wspomnionej. Względem proponowanego wyciągnienia wojska z Morei nie oświadczał Pasza nic stanowczo. Słychać, iż mają być użyte okręty przewozowe, aby wojsko Ibrahima przewieść do Egiptu i że okręty parne popłyną na morze środziemne. Depesze z Cejlonu nie mają nic ważnego zawierać.

Kuryjer z d. 10. mówi: Ibrahim Pasza w skutek nowych rozkazów odebranych od ojca, oświadczył przy widzeniu się z dowódzcami eskadr trzech połączonych Mocarstw, iż opuści Moreę, skoro będzie miał okręty do przewiezienia wojska. Zezwolił nawet na żądanie Admirałów, iż nie weźmie żadnego Greka jako niewolnika, i jeńców Greckich wypuści. Względem powrócenia dawniej do Egiptu sprzedanych, i w całym kraju rozproszonych niewolników Greków do niczego się nie zobowiązał. O sposobie poddania twierdz Morei zajętych przez Turków, którzy nie należą do wojska Ibrahima, nic nie postanowiono.

Gazety Angielskie zapewniały, że eskadra Rossyjska, która niedawno przez kanał przeszła, otrzymała wyraźny rozkaz, aby do żadnego Angielskiego portu nie zawijała. Tyle przynajmniej pewna, że dowódzca téj eskadry wszystko czynił, aby pokonał przeciwne wiatry, i wyszedł z kanału nie zawinąwszy do żadnego Angielskiego portu. Dziennik Portsmouthski mówi, że się to nie uda Kommodorowi Rossyjskiemu, albo przynajmniéj, iż do zatoki Biskajskiéj na brzegach Francuzkich będzie rzucony. W d. 1. Sierpnia przepłynęła eskadra pomimo Plymouthu. W d. 11. widziano stojące na kotwicy w tameczněj zatoce należące do niéj Rossyjskie okręty wojenne: Konstantyn, okręt linijowy o 74 działach pod Kapitanem Butaszow; Włodzimirz, okręt linijowy o 74 pod Kapitanem Groen; Emanuel, fregata o 64. Kap. pod Bar. Szlippenbach; i Maria fregata o 44. pod Kap. Iszarin. Część ta eskadry rozłączyła się na wysokości wysp Scilly od innych okrętów, i przybyła do Plymouthu aby tam nabrać żywności i wody, i co potrzeba naprawić.

(D. A.)

Na domach ulic miasta Buenos-Ayres poprzybijano karty wzywające żeglarzy pod wielkiemi korzyściami do wnijścia w służbę. Działania na lądzie ograniczają się na nieznacznych utarczkach, a na morzu tylko korsarze obojej strony są czynnymi. Nieszczęście dla handlu i wieści o pokoju sprawiły, iż dotąd niepostawiono linii telegraficznej w rzeczypospolitej Buenos-Ayreskiej, jednakowoż rząd użyje wszystkiego, aby to urządzenie przywieść do skutku. Jednę z gazet Buenos-Ayreskich zawieszono na cztery miesiące, ponieważ umieściła potwarz przeciwko Ministrowi wojny. Senor Antonio Ramilez, autor pisma, wygnany na rok do Tandil. (G. W.)

Francyja.

W d. 15. Sierpnia nowy Angielski Poseł Lord Stuart otrzymał w Tuileryjach swoje posłuchanie wstępnie i miał zaszczyt wręczyć Królowi Jmci swoje listy wierzytelne.

Podług urzędowego uwiadomienia król. Jmć przybędzie d. 1. Września do Chalon, 3. do Verdun, 3. do Strasburga, 8. do Kolmaru, 11. do Lunevilla, 15. do Nancy, 17. do Toul, a 18. do Troyes.

Król rozporządzeniem swojem z d. 2. Sierpnia mianował Komissyję, która uznać i oznaczyć ma długi zaciągnione przez Króla i rodzinę Królewską przed restauracyją. Hr. Daru Par Francyi jest tejże Prezesem. Byli wierzyciele wezwani są, aby w jak najkrótszym czasie dokumenta i prawa swoje Jeneralnemu Intendentowi domu król. przesłali.

Dwaj pierwsi kandydaci, których akademija król. pięknych sztuk na Dyrektora Akademii Francuzkiéj w Rzymie Królowi proponowała są PP. Garnier i Horacy Vernet. Król na przełożenie Ministra spraw wewnętrznych mianował P. Horacego Vernet, a że Monarcha chce oraz P. Garnier dać dowód swojej życzliwości i zadowolenia przeto mianował go Kawalerem legii honorowej, i wyznaczył mu pensyi 2000 fr.

Gazeta Francuzka z d. 12. Sierpnia zawiera wyimki z przedstawienia kilku Francuzkich Biskupów do Króla, aby otrzymać od Monarchy odmianę postanowień z d. 16. Czerwca dotyczących się organizacyi mniejszych seminaryjów.

Na posiedzeniu Izby Parów w d. 19. Sierpnia Margrabia Malleville zdał sprawę w imieniu Komissyi specyjalnej, upoważnionej aby rozpoznała i dała zdanie swoje względem projektu dotyczącego się średnich szkoł duchownych.

Taż Izba na posiedzeniu swojem w d. 12. Sierpnia przyjęła projekt do prawa, dotyczący się kredytu 1 mil. 200,000 fr. na szkoły duchowne średnie, 100 głosami przeciwko 22, projekt do prawa dotyczący się oddania pol elizejskich i placu S. Ludwika XVI. miastu Paryż 113 głosami przeciwko 6. Xiąże Brissac zdał sprawę z budżetu wydatków na rok 1829.

Najwyższa rada wojenna zebrała się w Tuilery d. 12. Sierpnia pod przewodnictwem J.K.W. Delfina; narady trwały od 11 aż do pół do 6. god.

Kuryjer Francuzki mowi: Najwyższy rada

wojenna trudni się teraz pod przewodnictwem Delfina łącznie z Ministrem tego wydziału zupełną i nową organizacyją naszego systematu wojskowego. Zdaje się być pewną rzeczą, iż projekta oddawna przez doświadczonych i dobrze wiadomych rzeczy Jenerałów rozwinione, posłużą za posadę nowemu urządzenia w wojska, i że w skutek nowej reformy nasza siła wojenna opierać się będzie na armii czynnej i rezerwowej. Przy tych odmianach, które się trzymać muszą w granicach przez budżet wojskowy zakreślonych, potrzeba będzie bezwątpienie skrocić czas służby czynnej.«

Minister spraw zewnętrznych Hrabia de la Ferronnays, wyjechał w d. 11. Sierpnia dowod Karlsbadzkich.

Jenerał Maison zjechał w d. 7. Sierpnia do Marsylii.

Jenerał Tiburcyjusz Sebastiani odprawił drugiego dnia po swojem przybyciu do Marsylii przegląd osmego pułku piechoty, który do jego brygady będzie należał, i dnia 8. Sierpnia odjechał z naczelnym wodzem Jenerałem Lejtnantem Maison i Jenerałem Higonet do Toulonu. Intendent wojska Baron Valland już się tam wprzód był udał. Do tej wyprawy zwerbowano mularzy i piekarzy. Listy z Marsylii mowią, iż niepodobna aby wyprawa ta wypłynęła przed 15. Sierpnia, i najpewniej dopiero 30. Sierpnia może wyjść pod żagle. — Na brzegach Prowancyi krążą Francuzkie okręty wojenne, aby Francuzkie handlowe okręty zasłaniać przeciwko korsarzów Algierskim. (D. A.)

Galiota la Torche wypłynęła w d. 6. z Toulonu do Marsylii, aby stojące tamże okręty przewozowe do Toulonu odprowadziła. (G.W.)

Zjednoczone Niderlandy.

JW. Xiąże Bernhard Sasko-Wejmarski mianowany jest Jeneralnym Gubernatorem posiadłości Niderlandzkich w Indyjach wschodnich, i niebawem popłynie z Roterdamu na miejsce swojego przeznaczenia. Jako Adjutanci towarzyszą mu Oficerowie dotąd w służbie Wejmarskiej będący, między którymi wymieniają PP. Germar, Boyneburg i Hayne. (G. W.)

Niemcy.

W d. 8. Sierpnia zgromadziły się w Monachijum obiedwie Izby Stanów Bawarskich w sali posiedzeń Izby Depütowanzch. Minister Stanu spraw wewnętrznych i skarbu Hr. Armansperg udał się tamże, gdzie po mowie przez tegoż mianej, król. radca ministeryjalny Wirzinger odczytał mowę, w której pożegnał Zgromadzenie Stanów Królestwa Bawarskiego i Sejm za zamknięty ogłosił.

J. K. W. Wielki Xiąże Sasko - Wajmarski zwołał Sejm nadzwyczajny w d. 10. Sierpnia dla odebrania hołdu od Stanów a oraz, dla dogodzenia ze swej strony sposobowi myślenia, w którem ten Xiąże, chce dzieła swojego zmarłego ojca, czcić otrzymywać i ochraniać. (G. W.)

Prussy.

Pruska gazeta Stanu donosi z Wrocławia pod d. 4. Sierpnia: »Do wielkiego obozu piątego i szóstego korpusu wojska na równinach Zobtenberga wszystko przysposobiono. Namioty dla obozu gotowe i żywności dla wojska podostatkiem. Dnia 18. t. m. wychodzą wojska do obozu; d. 1., 2. i 3. p. m. piąty korpus pod Lignicą a d. 4., 5. i 6. korpus szosty pod Kapsdorf i Domaure odprawią rewiją; d. 8. i 9. p. m. będą wielkie obroty wykonane.

Pod Koblencyją w dzień urodzin Króla 3. Sierpnia położono uroczyście kamien spojny w twierdzy Ehrenbreitstein. Jenerał Lejtnant Aster, pod którego kierunkiem odbudowanie tej twierdzy rozpoczęto, miał szczęście widzieć ukończone swoje olbrzymie dzieło, i ostatni kamień sam położył. (G.W.)

Rossyja.

Dziennik Odeski z d. 11. (23.) Sierpnia umieścił, co następuje;

— Z Odessy d. 11. Sierpnia. —

N. Cesarz Jmć i N. Cesarzowa Jejmość opuścili dnia wczorajszego mieszkanie wiejskie i przybyli na kilka dni do miasta.

Cesarz Jmć reskryptem swoim datowanym w Odessie d. 8. Sierpnia 1828 do Jenerała Gubernatora Nowej Rossyi i Besarabii wydanym, zapobiegając gwałtom i uciskowi na jakieby handel Rossyiski przy wyprowadzaniu zboża kanałem Konstantynopolitańskim był wystawiony, i chcąc Porcie Otomańskiej odjąć możność zaopatrzenia swej stolicy przez zboże wywożone z Rossyi, osądził za rzecz potrzebną zakazać zupełnie odtąd wyprowadzenia wszelkiego rodzaju zboża z Portów morza czarnego i Azowskiego na jakichbądź okrętach.

— Z Petersburga. —

W Niedzielę, dnia 15. (27.) Lipca, P. O. Sulivan de Grace miał zaszczyt być przedstawionym N. Cesarzowej Matce, w Pawłowsku, w znaczeniu sprawującego interesa N. Króla Niderlandzkiego, — w Niedzielę zaś następującą, dnia 22. V. S., Xiążę de Hohenlohe Kirchberg, nadzwyczajny Poseł i Minister pełnomocny Króla Wirtemberskiego, oddalając się na jakiś czas z Petersburga, był na posłuchaniu pożegnawczém u N. Cesarzowej Matki, w tymże samym pałacu.

Przez reskrypta z dnia 25. Czerwca V. S., datowane w obozie pod Kurnały, N. Cesarz Jmć, w nagrodę za czyny waleczności okazane przy oblężeniu Brailowa, udarować raczył: wielkim krzyżem I. klassy orderu Ś. Włodzimierza, Jenerała Adjutanta i Jenerała jazdy Woynowa, dowódzcę 7go korpusu piechoty; wielkim krzyżem klassy II. tegoż orderu, Jenerała piechoty Iwanowa, dowódzcę 19tey dywizyi piechoty; orderem Ś. Anny I. klassy. — Jenerałów Majorów: Guéroy, Jenerała Adjutanta i Szefa sztabu głównego J. C. Mości Wielkiego Xięcia Michała, w wydziale inżenieryi. Gazety nasze zawierają wielką listę oficerów czynnego wojska, których Cesarz obdarzył orderami, między tymi honorowemi szpadami, z napisem za waleczność, Kapitanów: Weliaminowa-Cernow, z głównego sztabu gwardyi, i Krukowa, z sztabu głównego, nakoniec Podpułkownika Schlippenbach, dowódzcę 3ciej lekkiej kompanii 9téj brygady artyllerii.

Ukazem z pod Bazardżika, z dnia 1. Lipca przesłanym do rządzącego Senatu, mianowani zostali, tajnymi radcami, Szambelani i rzeczywiści Radcy stanu: Xiążę Grzegorz Gagarin, nadzwyczajny poseł, pełnomocny Minister w Rzymie, i Hrabia Leon Potocki, Minister w Portugalii.

N. Pan raczył rozkazać, ażeby cywilnemu Gubernatorowi witebskiemu oświadczono najwyższe zadowolenie, za szczególną gorliwość jaką tenże okazał przy oddaniu starostwa dynaburskiego i dobr pojezuickich na osadę Iszej brygady pionijerów.

— Równie raczył N. Pan rozkazać: 1) Gubernatorowi wojennemu w Kijowie, Jenerałowi Porucznikowi Żełtuchinowi, oświadczyć najwyższe zupełne zadowolenie, za gorliwość w służbie, przezorność i niezmordowane usiłowania, przez które sprawił, iż powierzona mu Gubernija, przy włożonem na nią zaopatrzeniu wojska w wozy, zboże i zapasy chleba, którego z 20000 czetwerti mąki upieczono, tak się korzystnie przed innemi gubernijami odznaczyła; 2) przez niego, oswiadczyć cywilnemu Gubernatorowi Kijowskiemu, oraz guberskim i powiatowym marszałkom, najwyższe zadowolenie za znakomitą gorliwość i czynność w tym przedmiocie.

— Z Petersburga d. 2. Sierpnia. —

Rada Instytutów kredytowych zgromadziła się dnia 18. b. m. pod przewodnictwem Ministra Skarbu, Jenerała piechoty Kankrina, który zanim do zdania sprawy przystąpił, zagaił pierwéj posiedzenie w ten sposób: — »Mości Panowie! Nadeszła chwila przełożenia wam rachunków Instytutów kredytowych z roku 1827. Kiedym wam objaśniał rachunki z roku 1826, miałem zaszczyt wyłożyć szczegółowe wypadki systemu kredytowego przez Nas przyjętego, i wpływ korzystny jego na opiniją publiczną pod względem naszych zakładów kredytowych. Rok 1827, z którego rachunki teraz są wam przełożone, nie ukazuje nam pod tym względem żadnéj niekorzystnéj dla nas okoliczności, a nawet, w ciągu wojny Perskiéj, kurs naszych kapitałów nie doznał żadnéj wielkiéj zmiany. Tymczasem, w prawach Europejskich gotowała się wielka odmiana, któréj nie mogę pominąć, chociaż właściwie należy do roku bieżącego. Pokój który rozciągał zbawienne skutki niemal na wszystkie ucywilizowane świata części, przerwany został, pomimo wszelkich usiłowań naszych o utrzymanie go, przez wojnę, która zapewne nie długo potrwa; która wszakże, sądząc z dawniejszego spraw biegu w epokach podobnych, mogłaby mieć wpływ znaczny na działania kredytowe. Ale same czyny dowiodły ustalenia naszego kredytu; kurs naszych kapitałów, który przed wojną nieco się zmieniał, ustalił się natychmiast, jak tylko zniknęła niepewność, a nawet znacznie się podniosł. Nasz kurs wexlowy, który nadto zależy w największéj części od powodzenia handlu, również prawie żadnego nie doznał wstrząśnienia. Wypadki te przypisać należy bez wątpienia zaufaniu publiczności w prawości naszych zamiarów i ustaleniu naszego skarbu. Z własnych funduszów opędziliśmy całkowicie koszta wojny, a szczególnie posłużyły do tego kapitały rezerwowe kommissyi umarzającéj, które nietylko nie wyczerpały się, ale nadto zostały pomnożone summami przez rząd Perski zapłaconemi. Możemy zatém spokojnie spoglądać na dalsze prowadzenie wojny rozpoczętéj, i w żadnym razie, o akuratności wypłat kredytowych nie będzie można powątpiewać.« — Po téj przemowie przystąpił Minister do zdania sprawy, w którem uwiadomił, że w ciągu roku 1828 nie zaciągniono do wielkiéj xięgi żadnego długu z terminem, że z dawniejszych długów podobnych, blisko 20,000,000 rubli zamieniono na dług wieczny, że w dniu 1. Stycznia r. b. dług Hollenderski wynosił 456,009,000 zł. Hol., dług z terminem i wieczny 652,396,012 r. nakoniec, że kommissya umarzająca zapłaciła tak prowizyi jak upłat 11,064,314 r. W dniu 1. Stycznia r. b. znajdowało się w obiegu 395,776,310 rubli assygnacyjnych. Z powodu wielkiego nagrodzenia kapitałów, zaciągnął rząd od banku pożyczkę na budowle i inne publiczne zakłady, a nadto pożyczył na koszta wojny 6700000 rubli. Jako depozyt

prywatny złożony w banku pożyczki w ciągu roku 1827, oprócz kilku tysięcy rubli srebrnych 60,326,217 rubli; 13,000,000 rubli banku handlowego i 3,000,000 lombardowych. Bank pożyczki pożyczył prywatnym 32,623,688 rubli assygnacyjnych i 11,800 rub. srebrnych. Kapitał pierwiastkowy banku handlowego wynosił 30,000,000 rubli assygnacyjnych. Czysty zysk banku i jego kantorów, po odciągnieniu wszelkich wydatków, przyniósł 1,608,661 rubli. (D. A.)

— Z Mikołajewa. —

»Linijowy okręt o 84 działach Czesma, i 14-działowy bryg Mingrelia, zbudowane na tutejszych warsztatach, zostały spuszczone w dniu 25. i 26. Czerwca na wodę. Czesma uda się Bugiem i Limanem na morze Czarne do Oczakowa, gdzie ma być uzbrojoną; — w czém obejdzie się bez użycia kozłów, z powodu dostatecznej dziś głębokości rzeki Ingul, dzięki staraniom Wice-Admirała Greigh.«

»Od wiosny mamy tu częste deszcze; zboża są piękne, i żniwo rozpoczęło się już w niektórych miejscach: ale, na nieszczęście, szarańcza pustoszy wiele zasiewów, bo mimo srogości zimy, przeciw wszelkiemu oczekiwaniu, jaja tego owadu nie zostały zniszczone.«

— Z Odessy d. 14. (26. Lipca) —

»Codziennie widzimy tu przechodzące ogromne stada szarańczy; w niektórych miejscach zatrzymują się. Dotąd możemy się za szczęśliwych uważać, bo szkody są nie wielkie w porównaniu jéj mnóstwa.« (D. A.)

Turcyja.

Dostrzegacz Austryjacki pod napisem »Konstantynopola d. 6. Sierpnia« umieścił co następuje:

W d. 2. t. m. udał się Sułtan do pałacu Porty i naradzał się przez trzy godziny z W. Wezyrem, Mehmed Selim Paszą, i z najznamienitszymi członkami Ministeryjum. Na tém posiedzeniu uchwalono, aby W. Wezyr wyruszył do wojska. W. d. 4. odczytano członkom wysokiej rady przy Porcie Chatti Sherif ściagający się do tego środka. W d. 5 przy odprawieniu modłów za pomyślność Państwa, Sułtana, W. Wezyra i wszystkiego ottomanskiego narodu, w obecności Ministeryjum i niezmiernego zbiegu wszystkich klass ludu wystawiono ze zwyczajną uroczystością w pierwszém podworzu Pałacu Porty bunczuki, i zabito na ofiarę przepisaną liczbę pięć zwierząt. Pochód W. Wezyra do obozu pod Daud Pasza przeznaczony jest na przyszłą Sobotę d. 9. a tegoż odjazd do wojska na d. 1. Safer czyli 13. Sierpnia.

Z wystawieniem bunczuków, ogłoszono także listę tych urzędników, którzy W. Wezyrowi do obozu mają towarzyszyć. Na czele tych jest były pełnomocnik na naradach Akiermańskich, a dotychczasowy Tersane Emini, Hadi Efendi, który sprawować będzie w obozie obowiązki Ministra spraw wewnętrznych z obowiązkami Rejs Efendego, czyli Ministra spraw zewnętrznych. Na zastępcę pierwszego Ministra Sharbu Defterdara w obozie W. Sułtana mianowany jest dotychczasowy rzeczywisty Defterdar-Esaad Efendi, a miejsce rzeczywistego pierwszego Defterdara dano byłemu Dozorcy ludwisarni (Topchana Nasiri) Alemu Bejowi. Infendentem Arsenału (Tersane Emini) mianowany Sadyk Efendi. Ten były Reis-Efendi od roku 1826, niebawem po zniszczeniu Janczurów usuniony był od interesów i na wygnanie do Azyj mniejszej posłany, zkąd dopiero w ciągu przeszłego tygodnia do stolicy przywołany został. Dozorcą ludwisarni jest Inspektor amunicyi Tahir Bei-Efendi; Zastępcą Marszałka Państwa (Czausz Pasza) w obozie Sułtana teraźniejszy Mistrz do prosb (Teskeredszi) Seid Sulejman Nedszib Efendi, z zatrzymaniem miejsca Bujuk (wielkiego) Teskeredszi; Dyrektorem amunicyi (Dżebechane Nasiri) Rachmistrz podatku pogłownego (Dzisie Muhasebedszi) Aarif Bei-Efendi; miejsce tegoż oddano pisarzowi dzieci żołnierskich (Fodola Kiatibi) Mehmed Efendemu, a zastępcą Bujuk Teskeredżego, łącznie z urzędem Mistrza obrzędów (Teszrifatdszi) mianowany Seid Bei-Efendi. — Bertew-Efendi (teraźniejszy Bei-Efendi), jak wielu innych wysokich urzędników pozostaje na swoim urzędzie w stolicy, ponieważ W. Wezyr tylko z małym orszakiem osób do Kancelaryi należących ma ztąd wyruszyć.

Przed kilką dniami przybył tu także Soleiman Pasza, który się odznaczył waleczną obroną Braiłowa. Ma ón być stawiony przed sądem wojennym, dla usprawiedliwienia powodów, które go skłoniły do poddania twierdzy; dotąd zdają się nie obawiać o los jego.

Uzbrajenie stolicy trwa ciągle i pierwsze oddziały tej milicyj wysłano do szańców pod Kila i Karaburnu nad morzem Czarnem, gdzie po upłynieniu dni 14 przez inną będzie zastąpiona. Stolica sama pomimo zapału wzrastającego między mieszkańcami tureckiemi największej doznaje spokojności i bezpieczeństwa. Żywność przedawaną jest podług cen dawniejszych.

Redaktor: Mikołaj Michalewicz; Drukiem: Piotra Pillera.